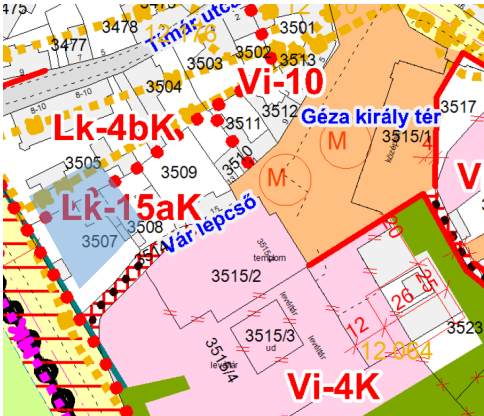
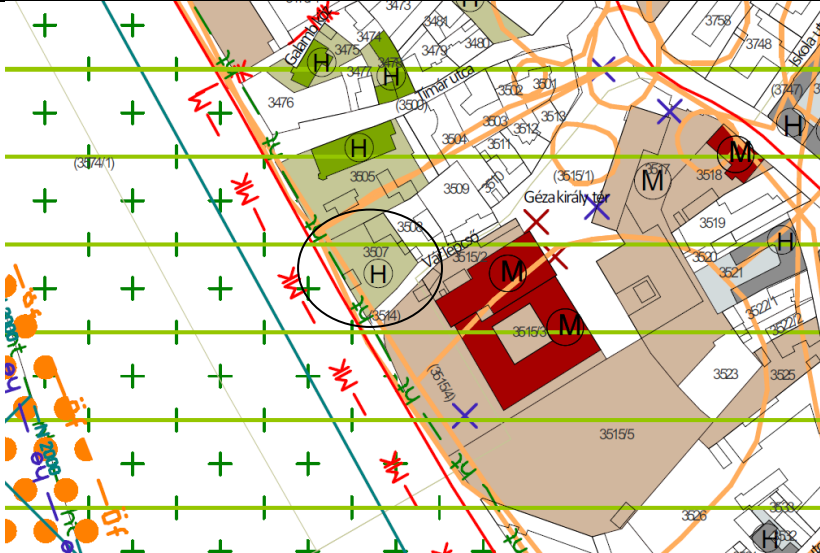

a helyi védelem alatt álló építészeti értékek nyilvántartására

1. A védett érték megnevezése:		Lakóház
2.Helye:	cím:	Vác, Várlépcső 5.
	helyrajzi szám:	3507
	SZT kivonat:	
GPS koordináta:	47°46'19.9"N 19°07'48.4"E	
3. A védelmet megállapító rendelet:		14/2025. (V.22.) önkormányzati rendelet
4. A védelem típusa:		TKR. 8. § (1a) b) az építmény egy része: kerítés és benne lévő kapuzat, valamint ökrös motívum
5. A védett érték rendeltetése:		lakóépület
6. TKR szerinti besorolása:		Hagyományörző zárt sorú lakóterületek - dél
7. Egyéb védelem:		 - helyi védett terület: Belváros, törzsszám: 2.0.2. - MK terület: törzsszám: 9345 - régészeti lelőhellyel érintett - tájvédelmi szempontból meghatározó terület övezete
8. A védelem indoklása:		Hagyományos kőkapuzat tömör kerítésbe építve, egyedi ökrös mintával.
9. A védett érték leírása:		Kosáríves kapuoszlop, melynek alsó része kerékvetővel ellátott, mely a behajtó irányában szélesedik ki. A kapukeret rovátkolt díszítésű. mindkét oldalon három-három körmotívum található, melyek közötti területek a körívhez igazodóan íves lezárással keretezettek. Ennek megfelelően, a keretezésből következtethetően a zárókőelemen is kör motívum jelenhetett meg. A kapu ezen része sérült. A

	kapuhoz csatlakozó vállmagasságú kerítésfalazat a kapu mellett megnövelt és érintő mentén ferde lezárással csatlakozik a kosárvhez. Az így kialakult háromszögalakú jobb oldali (kapuval szemben állva) falazati mezőben ökör motívumos díszítésű kőelem található. A kőelemet a fallal együtt lefestették. A figurás elem mérete: 37×40 cm.
10. Értékleltár:	-
11. Építéstörténet:	Térképi megjelenítés: Magyarország Első Katonai Felmérés (1782-1785) térképen a tömb felismerhető. A Második Katonai Felmérés (1819-1869) térképen is jól kivehető a tömb, de más beépítés, korábbi épületek láthatóak. A Kataszteri Térkép (XIX. század) még egészen más telekosztást mutat. A jelenlegi telek a 24., 25., 26-os számmal jelölt területet fedi le. A kapu a 26-os számú házhoz tartozott.

„Vác Alsó város” című 1863-as térképen szintén így szerepel az ingatlan 38. sorszámmal. 1847-ben a tulajdonos: Minger (Ninger) Ferenc.

A levéltárban fellelhető iratanyag (V-21-C 1330/1856-1) és hozzá kapcsolható térképvázlat Domaniczky Antal és Ninger Ferenc közötti vitás ügyet tárgyalja.

A telekhatárok azóta átosztásra kerültek, a régi épületeket elbontották, a telken folyamatban van egy új családiház építése. A kapu melletti ökröt ábrázoló faragvány lehetett cégér, de biztos forrást ezzel kapcsolatban nem találtunk, itt csak két utalást említünk. (A cégér valamely mesterség, foglalkozás megjelölésére használt. jelképes tárgy, régente címerszerű ábrázolat, kép v. tábla, főként vendégfogadónak, kocsmának, üzletnek rendsz. névadó jelvénye, rúdra akasztva, a műhely, bolt épületének falán v. ajtaja fölött.)

Archív fotók a kapuról (Vác Város Levéltárának tulajdona):

	Karcsú Antal Arzén Vác Város története című könyvében a következőket írja a kolostor melletti épületről: <i>„A szomszéd, Garavác-féle ház, mely mikép, az imént láttuk, a váci sz. Ferencz-rendiek székháza volt előbb, míg a mostani kolostorukba beköltöztek, a jelen korig már több tulajdonosé volt, a kik így következnek egymás után: 1797-ben már Rakovszky Károly mészáros-mester birtokolta azt, ki a szomszédos sz. Ferencz-rendieknek nem egyszer okozott sérelmeket.”</i> Wernke Ádám közlése a Fb-on a kapuval kapcsolatban: <i>„Dédnagyapám, Fehér Károly, aki az ország első szakképesített csónaképítő mestere volt, a városban lebontott egyik - talán volt húsüzlet - épületéből mentette meg és hozta ide az akkoriban működő Csónakházhoz és tette oda ezt a kis dombornyomott bikás téglát.... A házban 2019-ig nagymamám Fehér Mária és nagypapám Branda Ferenc éltek.”</i>
12. Állapotfotók:	Állapotfotók a 2000-es évek elejéről:

Állapotfotók 2021.:

Állapotfotók 2025:

		
<i>13. Jelenlegi állapot leírása:</i>	A kő kapukeret az illesztéseknél sérült. A zárókő már a régi képeken sem teljes, felületi mintája nem ismerhető fel. A kapu jobb oldalán lévő ökör figura ép. A kerítés is felújításra szorul.	
<i>14. Felújítási javaslat:</i>	A kapukeret kőrestaurátori, illetve a teljes kerítésszakasz felújítása javasolt. A régi fa kapu újragyártása a fényképek alapján megvalósítható. A felújítás előtt a kőkeret és a kapcsolódó kerítésszakasz legalább M 1:50 léptékű felmérése indokolt.	
<i>15. Felújítási támogatás:</i>	-	